

Nyhetsbrev

Slut med flaskvattnet i Västervik - Rapport från Kustmiljöturnén - Tjockskalig målarmussla ska skyddas i Loftaån-
Odling av fodelmusslor minskar övergödningen- Ny lekplats
för fisk i Örserumsån-Vattentankar

TEMA VATTEN

Hela kommunkoncernen är Kranmärkt

Slut med flaskvattnet i Västervik

I augusti 2019 beslutade kommunfullmäktige att hela Västerviks kommunkoncern ska vara Kranmärkt. Kranmärkningen innebär att Västerviks kommun i fortsättningen ska servera dricksvatten från kranen istället för att köpa in flaskvattnet till möten och externa konferenser eller utbildningar. Kranmärkt är en nationell hållbarhetsmärkning för verksamheter som väljer kranvatten istället för förpackat vatten.

När vi nu väljer kranvatten kommer vi inte bara spara pengar, utan även bidra till en stor miljövinst. Vi har dessutom ett bra och gott kranvatten i Västerviks kommun. Så det finns inga eller få anledningar till att vi ska servera annat vatten än vårt kommunala kranvatten. Kranmärkt är en nationell hållbarhetsmärkning som tagits fram av branschorganisationen Svenskt Vatten och bygger på eget ansvars-tagande.

Här kommer några tips på hur man kan visa Kranmärkningen i olika verksamheter:

- Skryt! Sätt upp skylten om Kranmärkt på en väl synlig plats, kanske vid kaffemaskinen?
- Engagera kollegorna! Berätta om Kranmärkt
- Inspirera fler – använd loggan och sprid att verksamheten är kranmärkt
- Investera i fina karaffer att servera kranvattnet i.
- Smaksätt kranvattnet! Lägg i några skivor citron, apelsin, gurka, vattenmelon, jordgubbe eller färska örter.

Kalendarium

3-7 februari	Vattentankar - kampanj
6 februari	Tema Vatten
16 mars	Möte Kalmarsundskommissionen
22 mars	Världsvattendagen

För mer information kontakta:
gun.lindberg@vastervik.se

Minivåtmark vid Loftaån

Rapport från Kustmiljöturnén

Kalmarsundskommisionens Kustmiljöturné i oktober 2019 var en uppvisning av smarta kustmiljöåtgärder runt Gamlebyviken. Uppslutningen var god med representanter från Kalmarsundskommisionens medlemskommuner, länets vattenråd och Region Kalmar.

Första stopp var den påbörjade multidammen vid Ernebergsfältet. När den färdigställd kommer den att vara till nytta och nöje både för snökanonerna till närliggande skidspår och för bevattning av kolonilotter och fotbollsplaner. Nu används kommunalt dricksvatten till detta, samtidigt som fältet på bägge sidor om vägen har varit ett känt översvåmningsområde.

Nya odlingslotter intill planerade multidammen vid Ernebergsfältet.

Vid Loftaån i Björnsholm berättade Markus Nord från Naturum Västervik om olika stormusslor och vad som krävs för att de ska kunna leva i ån. Loftaån hyser den tjockskaliga målarmusslan, som är rödlistad.

Deltagarna fick studera musslorna både som skal och levande samt i sitt rätta element på botten av ån. De som vågade klättra in under bron fick även se färska utterspår! Vid Loftaån besöktes även en minivåtmark som effektivt sedimenterar fosfor ur det vatten som dräneras ut från åkermarken. Fosfordammar kombineras ofta med strukturkalkning, som både minskar fosforläckaget från åkermarken och kan skapa en bättre markstruktur i upp till 30 år. Målet med åtgärderna är att skapa optimala växtförhållanden så att all näring som tillförs åkermarken i form av gödsel tas upp i grödan istället för att läcka ut i diken och sedan vidare till Gamlebyviken och Östersjön.

I Dvärgstadalen planeras flera nya vattenhållande åtgärder högt upp i systemet. I området byggs bevattningen från Dynestadsviken ut och kombineras med biokolfilterdiken med mera.

Sista stoppet var vid Västervik IK:s fotbollsplaner vid Örbäcken som hålls gröna och frodiga genom bevattning från sjön Kvännaren. Tidigare bevattnades med kranvatten. Här diskuterades även frågan om konstgräsplanernas för- och nackdelar och hur man ska göra för att slippa läckaget av mikroplaster från konstgräs.

Mer information om Kalmarsundskommisionen finns på Kalmar kommuns hemsida; <https://www.kalmar.se/bygga-bo-och-miljo/naturvard-parker/kustmiljo-och-vattendrag/kalmarsundskommisionen.html>

Örserumsån efter restaurering

Tjockskalig målar- mussla ska skyddas i Loftaån

Västerviks kommun har under hösten 2019 beviljats 170 000 kr i bidrag från länsstyrelsen i Kalmar för biotopvårdande åtgärder i Loftaån.

Syftet är att skapa bättre förutsättningar för tjockskalig målar-mussla och andra hotade arter i Loftaån. Den tjockskaliga målar-musslan (*Unio crassus* Philipsson) är den mest sällsynta av de stora arterna sötvattensmusslor i Sverige. Arten är nationellt rödlistad som Starkt hotad. Den är dessutom upptagen i EU:s art- och habitatdirektiv och som missgynnad i Internationella Naturvårdsunionens (IUCN) globala rödlista för djur. Den tjockskaliga målar-musslan kan uppnå en ålder av ca 70 år med rekord på 90 år

Projektet kommer att genomföras under 2020 och innebär att ta bort vandringshinder för fisk i Loftaån. I projektet ingår även att tillföra grus och sten till ån. För uppföljning kommer elprov-fiske att genomföras för att få reda på vilka fiskar i ån som är målar-musslornas värd-fiskar.

Målar-musslorna kan bli väldigt gamla, växer långsamt och är beroende av värd-fiskar för att sprida sina larver. Larverna sätter sig fast på fisken och kan på så sätt få lift till nya platser. Musslorna är känsliga för miljöförändringar och har minskat i Loftaån i takt med att övergödning, vandringshinder och tidvis torrläggning av åfåran har slagit ut antingen dem eller de fiskarter som de är beroende av för sin spridning.

Ny lekplats för fisk i Örserumsån

Under hösten har Västerviks kommun i samarbete med naturum Västervik arbetat med restaurering av Örserumsån.

Projektet har bekostats med bidrag från länsstyrelsen i Kalmar län och har till syfte att skapa bättre lekmöjligheter för fisk. Ån har fyllts med natursten/grus i små till stora fraktioner för att skapa fler strömmande partier. Större block och död ved tillförs för att efterlikna en mer naturlig å. Åtgärderna gäller en delsträcka på ca 50 meter i ån.

Örserumsån under pågående restaurering

Musselskörd vid Hasselö
Foto: Susanna Minnhagen Kalmar kommun

Odling av fodermusslor minskar övergödningen

Västerviks kommun har beviljats LOVA-stöd på 280 000 kr från länsstyrelsen i Kalmar till musselodlingen på Hasselö

Odlingen av blåmusslor har funnit utanför Hasselö sedan 2014. Två skördar har genomförts och totalt har 21 ton musslor skörtdats. Nästa skörd kommer att genomföras under våren 2020. Syftet med musselodlingen är att fånga överskottet av kväve och fosfor i kustvattnet. Musslorna ska i första hand användas som foderråvara för fisk eller kyckling. Möjligheten att använda musslorna i livsmedelsproduktion ska undersökas i samverkan med företaget Scandic Pelagigic i Västervik. Tillsammans med Hasselö fiskevårdsområde ska nya metoder för att skörda musslorna utvecklas.

För mer information kontakta:
gun.lindberg@vastervik.se

Vattentankar

I januari nästa år 2020 startar en regional vattenkampanj - budkavle i Kalmar län. Syftet är att visa på vattnets livsviktiga värde.

Kampanjen vänder sig till våra kommuninvånare och den 3 till 7 februari kommer kampanjen till Västervik. Inriktningen på kampanjen i Västervik är Vattenförsörjning med information om hot & utmaningar:

- Hur fungerar vattenförsörjningen i Västerviks kommun,
- Vad kostar vattenförsörjningen nu och i framtiden,
- Vad gör vi för en hållbar vattenförsörjning här i kommunen.

För mer information kontakta:
anders.froberg@vastervik.se

Foto: www.fotoakuten.se

Tema Vatten

Tema Vatten är ett sektorsövergripande organ för vattenfrågor inom kommunen och kopplar samman kommunens olika roller (myndighet, utveckling, vattenrening, etc.) I Tema Vatten ingår förtroendevalda i presidierna i kommunstyrelsen, miljö- och byggnadskontoret samt styrelsen för det kommunala bolaget Västervik Miljö & Energi AB tillsammans med chefer och projektledare för kommunala vattenprojekt. Främst är det strategiska frågor knutna till miljömålet Minskad Övergödning som behandlas.

Kontakt: Anders Fröberg: anders.froberg@vastervik.se